

การพัฒนาตัวบ่งชี้ร่วมคุณภาพการศึกษาศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

พัชรินทร์ วงศ์จันทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีวิจัศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

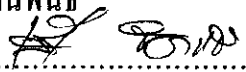
มิถุนายน 2547

ISBN 974-383-705-1

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้
พิจารณาวิทยานิพนธ์ของพัชรินทร์ วงศ์จันทร์ จบปีนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีวิทยาการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

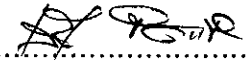
..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดแฉ่ม)

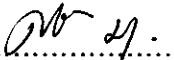
..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีวรรณ มีคุณ)

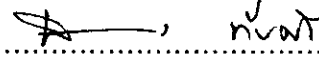
คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

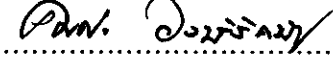
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดแฉ่ม)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีวรรณ มีคุณ)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นอong ทับศรี)

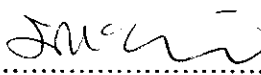
..... กรรมการ

(ดร.คมสร วงษ์รักษา)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่...๕...เดือนมิถุนายน...พ.ศ.๒๕๕๖

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความเมตตาและกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดแจ้ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการวิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีวรรณ มีคุณ อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ร่วม ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย ดร.คมสร วงษ์รักษา คณะกรรมการสอบปากเปล่า ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะ และ แนะนำช่วยเหลือในการพัฒนาแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ อีกทั้ง ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ ภาควิชาวิจัยและวัดผลการศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ทุกคน ที่เป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมาจนวิทยานิพนธ์ สำเร็จได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอน้อมกราบขอบพระคุณ คุณตา - คุณยาย - คุณแม่ และครอบครัวสาغر ผู้ซึ่งวางรากฐานทางการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมาจนสำเร็จ การศึกษา

พัชรินทร์ วงศ์จันทร์

42925314 : สาขาวิชา : เทคโนโลยีวิทยาการจัดการศึกษา ; วท.ม. (เทคโนโลยีวิทยาการจัดการศึกษา)

คำสำคัญ : ตัวบ่งชี้ทางการศึกษา / ตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษา /

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

พัชรินทร์ วงศ์จันทร์ : การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน (DEVELOPMENT OF A COMPOSITE INDICATOR OF QUALITY OF EDUCATION OF PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : เสรี ชัดแจ้ง, ค.ศ., ศรีวรรณ มีคุณ, Ph.D. 179 หน้า. ปี พ.ศ. 2547. ISBN 974-383-705-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน และตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน และบุคลากรหน่วยศึกษานิเทศก์ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 900 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา วิเคราะห์องค์ประกอบขั้นต้นโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ สกัดองค์ประกอบโดยวิธีการวิเคราะห์ส่วนประกอบमुखสำคัญ และหมุนแกนองค์ประกอบแบบอโรโธโกนอลด้วยวิธีอควอแมคซ์โดยใช้โปรแกรม SPSS ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองโดยใช้โปรแกรม LISREL 8.50

ผลการวิจัยพบว่า โมเดลองค์ประกอบตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน พิจารณาจากองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ คำนวณหาค่าดัชนีองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.59 ถึง 0.91 เรียงลำดับตามค่าดัชนีองค์ประกอบจากมากไปน้อยดังนี้ การบริหารโรงเรียน ลักษณะและพฤติกรรมของครู การบริการและความสัมพันธ์กับชุมชน การเรียนการสอน สภาพแวดล้อมของโรงเรียน และผู้เรียน ตามลำดับ ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลองค์ประกอบตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษา พบว่า $\chi^2 = 1393.41$, $df = 1553$, $p = 1.00$, $GFI = 0.92$, $AGFI = 0.87$, $CFI = 1.00$, $RMSEA = 0.0$, $SRMR = 0.04$ แสดงว่า โมเดลองค์ประกอบตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษามีความตรงเชิงโครงสร้าง ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบมีความแปรผันร่วมกับองค์ประกอบตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ร้อยละ 83 74 66 54 53 และ 35 ตามลำดับ

42925314 : MAJOR : EDUCATIONAL RESEARCH TECHNOLOGY ;

M.Sc. (EDUCATIONAL RESEARCH TECHNOLOGY)

KEYWORDS : EDUCATIONAL INDICATORS / A COMPOSITE INDICATOR OF

QUALITY OF EDUCATION / CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS

PHATCHARIN WONGJAN : DEVELOPMENT OF A COMPOSITE INDICATOR
OF QUALITY OF EDUCATION OF PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS. THESIS

ADVISORS : SEREE CHADCHAM, Ph.D., SRIWAN MEEKUN, Ph.D. 179 P. 2004.

ISBN 974-383-705-1

The purposes of this research were to develop a composite indicator of quality of education and to confirm the model with empirical data. The sample consisted of 900 teachers and educational supervisors from private vocational schools in Educational Region 12, academic year 2002. The research instrument was a quality of education questionnaire. Data were analyzed by means of exploratory factor analysis with Principal Component method extraction and equamax rotation method through SPSS. The model was validated by using second order confirmatory factor analysis through LISREL version 8.50.

The results were as follows: The model of composite indicator of quality of education comprised of 6 factors and the model fit with the data acceptably well. Ranging from the highest factor loading to the lowest : School Administration, Characteristic and Teacher Behavior, Service and Social Relationship, Instruction, Environment, and Learner. The model validation of composite indicators of quality of education provided $\chi^2 = 1393.41$, $df = 1553$, $p = 1.00$, $GFI = 0.92$, $AGFI = 0.87$, $CFI = 1.00$, $RMSEA = 0.0$ and $SRMR = 0.04$. The multiple R - square relationship between each factor and quality of education of private vocational school was 0.83, 0.74, 0.66, 0.54, 0.53, and 0.35 respectively.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
กรอบความคิดในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการจากการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ตอนที่ 1 พัฒนาการและการจัดการศึกษาเอกชน	11
ตอนที่ 2 คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน.....	18
ตอนที่ 3 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับตัวบ่งชี้ทางการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
ตอนที่ 4 การตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้	57
ตอนที่ 5 เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน	59
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	70
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	72
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	73
การเก็บรวบรวมข้อมูล	76
การวิเคราะห์ข้อมูล	77

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง.....	81
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ.....	112
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน.....	125
5 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย.....	134
สรุปผลการวิจัย.....	135
อภิปรายผลการวิจัย.....	136
ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	142
บรรณานุกรม.....	144
ภาคผนวก.....	157
ภาคผนวก ก	158
ภาคผนวก ข	168
ภาคผนวก ค	171
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	179

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 สรุปผลการสังเคราะห์องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน.....	56
2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	73
3 โครงสร้างเนื้อหาและจำนวนข้อของแบบสอบถาม.....	75
4 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามความเหมาะสมของตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา.....	75
5 จำนวนและร้อยละของข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง.....	81
6 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย.....	83
7 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปรคุณภาพการศึกษา.....	92
8 เมทริกซ์น้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ	112
9 องค์ประกอบที่ 1.....	117
10 องค์ประกอบที่ 2.....	118
11 องค์ประกอบที่ 3.....	120
12 องค์ประกอบที่ 4.....	121
13 องค์ประกอบที่ 5.....	122
14 องค์ประกอบที่ 6.....	123
15 สรุปผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของการพัฒนาตัวบ่งชี้อรรถภาพ การศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน.....	124
16 ผลการวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรก เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้อรรถภาพ การศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน.....	125
17 ตารางสรุปจำนวนตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบตัวบ่งชี้อรรถภาพ.....	129
18 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้อรรถภาพ การศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน.....	130

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 โมเดลสมมติฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน.....	7
2 องค์ประกอบมาตรฐานของคุณภาพการศึกษา.....	22
3 กรอบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน.....	24
4 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่นำมาสังเคราะห์เป็นตัวบ่งชี้.....	35
5 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ.....	60
6 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน.....	60
7 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง.....	62
8 ขั้นตอนการพัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน.....	71
9 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองขององค์ประกอบตัวบ่งชี้ คุณภาพการศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน.....	131